

ΒΑΣΙΚΟ ΤΥΠΟΛΟΓΙΟ

Κανόνες παραγώγισης

- $(f(x) \pm g(x))' = f'(x) \pm g'(x)$
- $(f(x) \cdot g(x))' = f'(x) \cdot g(x) + f(x) \cdot g'(x)$
- $(cf(x))' = cf'(x)$
- $\left(\frac{f(x)}{g(x)}\right)' = \frac{f'(x) \cdot g(x) - f(x) \cdot g'(x)}{[g(x)]^2}$
- $\left(\frac{1}{g(x)}\right)' = \frac{-g'(x)}{g^2(x)}$
- $(f(g(x)))' = f'(g(x)) \cdot g'(x)$

Παράγωγοι Βασικών Συναρτήσεων

α) Αν $f(x) = c$, τότε $f'(x) = 0$

β) Αν $f(x) = x$, τότε $f'(x) = 1$

γ) Αν $f(x) = x^v$, με $v \in \mathbb{N} - \{0, 1\}$, τότε
 $f'(x) = vx^{v-1}$

δ) Αν $f(x) = \frac{1}{x}$, τότε $f'(x) = -\frac{1}{x^2}, x \neq 0$

ε) Αν $f(x) = \sqrt{x}$, τότε $f'(x) = \frac{1}{2\sqrt{x}}, x > 0$

στ) Αν $f(x) = \eta\mu x$, τότε $f'(x) = \sigma\nu x$

ζ) Αν $f(x) = \sigma\nu x$, τότε $f'(x) = -\eta\mu x$

η) Αν $f(x) = \varepsilon\varphi x$, τότε $f'(x) = \frac{1}{\sigma\nu v^2 x}$

θ) Αν $f(x) = \sigma\varphi x$, τότε $f'(x) = -\frac{1}{\eta\mu^2 x}$

ι) Αν $f(x) = \alpha^x$, τότε $f'(x) = \alpha^x \ln \alpha, \alpha > 0$

ια) Αν $f(x) = e^x$, τότε $f'(x) = e^x$

ιβ) Αν $f(x) = \ln|x|$, τότε $f'(x) = \frac{1}{x}, x \neq 0$

Παράγωγοι της Σύνθεσης της $f(x)$ με Βασικές Συναρτήσεις

γ) Αν $g(x)=[f(x)]^a$, τότε $g'(x)=a \cdot [f(x)]^{a-1} \cdot f'(x)$

δ) Αν $g(x)=\frac{1}{f(x)}$, τότε $g'(x)=-\frac{f'(x)}{f^2(x)}$

ε) Αν $g(x)=\sqrt{f(x)}$, τότε $g'(x)=\frac{f'(x)}{2\sqrt{f(x)}}$

στ) Αν $g(x)=\eta\mu f(x)$, τότε $g'(x)=\sigma\upsilon\nu f(x) \cdot f'(x)$

ζ) Αν $g(x)=\sigma\upsilon\nu f(x)$, τότε $g'(x)=-\eta\mu f(x) \cdot f'(x)$

η) Αν $g(x)=\varepsilon\varphi f(x)$, τότε $g'(x)=\frac{f'(x)}{\sigma\upsilon\nu^2 f(x)}$

θ) Αν $g(x)=\sigma\varphi f(x)$, τότε $g'(x)=-\frac{f'(x)}{\eta\mu^2 f(x)}$

ι) Αν $g(x)=\alpha^{f(x)}$, τότε $g'(x)=\alpha^{f(x)} \cdot \ln \alpha \cdot f'(x)$

ια) Αν $g(x)=e^{f(x)}$, τότε $g'(x)=e^{f(x)} \cdot f'(x)$

ιβ) Αν $g(x)=\ln|f(x)|$, τότε $g'(x)=\frac{f'(x)}{f(x)}$

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

1. Να βρείτε την παράγωγο της συνάρτησης f στο σημείο x_0 , όταν

i. $f(x)=x^2+1$, $x_0=0$

ii. $f(x)=\frac{1}{x^2}$, $x_0=1$

iii. $f(x)=\eta\mu^2 x$, $x_0=0$.

2. Να βρείτε την παράγωγο της συνάρτησης f' στο σημείο x_0 όταν:

i) $f(x)=x^4$, $x_0=-1$ ii) $f(x)=\sqrt{x}$, $x_0=9$

iii) $f(x)=\sigma\upsilon\nu x$, $x_0=\frac{\pi}{6}$ iv) $f(x)=\ln x$, $x_0=e$

v) $f(x)=e^x$, $x_0=\ln 2$.

3. Να βρείτε την πρώτη παράγωγο των συναρτήσεων

i) $f(x)=x^7-x^4+6x-1$ ii) $f(x)=2x^3+\ln x-\sqrt{3}$

iii) $f(x)=\frac{x^4}{4}-\frac{x^3}{3}+\frac{x^2}{2}-x$ iv) $f(x)=\sigma\upsilon\nu x-\sqrt{3}\eta\mu x+\ln 3$.

v) $f(x) = (x^2 - 1)(x - 3)$

vi) $f(x) = e^x \eta \mu x$

vii) $f(x) = \frac{1 - x^2}{1 + x^2}$

ix) $f(x) = \frac{\eta \mu x + \sigma \upsilon \nu x}{1 + \sigma \upsilon \nu x}$

x) $f(x) = x^2 \eta \mu x \sigma \upsilon \nu x$.

4. Να βρείτε την πρώτη παράγωγο των συναρτήσεων στο x_0

α) $f(x) = x^5 - x^3$ στο $x_0 = 2$

β) $f(x) = \sigma \upsilon \nu x + \sigma \upsilon \nu \pi$ στο $x_0 = -\pi$

γ) $f(x) = \ln x - \ln e^2$ στο $x_0 = e$.

δ) $f(x) = x^4 + 5x^3 + 2x^2$ στο $x_0 = -2$

ε) $f(x) = e^x + e^2$ στο $x_0 = 0$

στ) $f(x) = e^x + \ln x - \sigma \upsilon \nu \gamma$ στο $x_0 = 2$

5. Να βρείτε τις πρώτες παραγώγους των παρακάτω συναρτήσεων:

α) $f(x) = (x^2 + 7x) \eta \mu x$ β) $f(x) = x \sqrt{x}$ γ) $f(x) = x^2 \ln x$ δ) $f(x) = \eta \mu x \sigma \upsilon \nu x$

ε) $f(x) = x^3 e^x$ στ) $f(x) = x^3 \ln x \cdot \eta \mu x$ ζ) $f(x) = (x^2 + 5x) e^x \sigma \upsilon \nu x$ η) $f(x) = x \ln x$

6. Να υπολογίσετε τις παραγώγους των παρακάτω συναρτήσεων:

α. $f(x) = x + \frac{5}{x}$ β. $f(x) = \frac{1}{x-1}$ γ. $f(x) = \frac{\ln x}{\sqrt{x}}$ δ. $f(x) = \frac{(3x^2 + 7) \ln x}{x^4}$

ε. $f(x) = \frac{x^2}{x+1}$ στ. $f(x) = \frac{\sigma \upsilon \nu x}{1 + \eta \mu x}$ ζ. $f(x) = \frac{e^x}{x^3}$ η. $f(x) = \frac{\eta \mu x}{x}$

θ. $f(x) = x^{-5}$ ι. $f(x) = 7x^{-4}$ ια. $f(x) = x^{-5} + 3x^{-3} - 6x^{-1}$ ιβ. $f(x) = \frac{7}{x^3}$

ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ

1. Να δείξετε τις παρακάτω ισότητες:

α) $(\eta\mu 4x)' = 4\eta\mu^3 x \sigma\upsilon\nu x$ β) $(\eta\mu 4x)' = 4\sigma\upsilon\nu 4x$ γ) $(\ln(x^2+1))' = \frac{2x}{x^2+1}$

δ) $(\ln(\eta\mu x))' = \sigma\phi x$ ε) $(\sigma\upsilon\nu^3 5x)' = -15\sigma\upsilon\nu^2 5x \eta\mu 5x$

στ) $(\eta\mu(\sigma\upsilon\nu x))' = -\sigma\upsilon\nu(\sigma\upsilon\nu x)\eta\mu x$ ζ) $(x \cdot 2^x)' = 2^x + x \cdot 2^x \ln 2$

η) $(\sqrt{x^2 + \eta\mu x})' = \frac{2x + \sigma\upsilon\nu x}{2\sqrt{x^2 + \eta\mu x}}$ θ) $(e^{x^2 + \sigma\upsilon\nu x})' = e^{x^2 + \sigma\upsilon\nu x} (2x - \eta\mu x)$.

ι) $(\eta\mu^2(3x+\pi))' = 6\eta\mu(3x+\pi)\sigma\upsilon\nu(3x+\pi)$.

2. Να βρείτε τις παραγώγους για κάθε $x \in \mathbb{A}$: α) $f(x) = \sqrt[3]{x}$ β) $f(x) = \sqrt[5]{x^2}$ γ) $f(x) = \sqrt{x^3}$

4. Αν η f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$, να βρείτε την παράγωγο των συναρτήσεων:

i) $g(x) = f(\eta\mu x)$ ii) $g(x) = \eta\mu(f(x))^2$ iii) $g(x) = [f(\sigma\upsilon\nu x)]^2$ iv) $g(x) = \sigma\upsilon\nu^2(f(x))$

v) $g(x) = (f(x^2) - f(x))$.

ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΛΥΣΗ

1. Να βρείτε την παράγωγο των συναρτήσεων:

i) $f(x) = x^{-3}, x \neq 0$

ii) $f(x) = \sqrt[3]{x^2}, x > 0$

iii) $f(t) = \frac{1}{\sqrt[3]{t}}, t > 0$

iv) $f(x) = x^3 + \sigma\upsilon\nu x + \sqrt{x} + e^t, x > 0$

v) $f(x) = 2x^4 - \frac{\eta\mu x}{3} + \frac{\alpha e^x}{5} - \ln 2$

2. Να υπολογίσετε τον παράγωγο αριθμό της συνάρτησης f , όταν:

i. $f(x) = x^3 \ln x$, στο σημείο $x_0 = 1$

ii. $f(x) = (x^2 + 3x - 2) \cdot (\eta\mu x - 2\sigma\upsilon\nu x)$ στο $x_0 = 0$

3. Να βρείτε την παραγωγό, ως προς x , των συναρτήσεων:

i. $f(x) = \frac{3x-2}{x^2+1}$

ii. $f(x) = \frac{1+\eta\mu x}{e^y}$

iii. $f(x) = \frac{1}{x^2+3x+1}$

iv. $f(x) = \frac{2}{3y \ln x}$

4. Να βρείτε την παράγωγο των συναρτήσεων:

i. $f(x) = \sin(x^2 + 3x)$

ii. $f(t) = \varepsilon\phi\omega t + e^{-\frac{t}{2}}$

iii. $f(\theta) = \sin^2 3\theta$

iv. $f(t) = \ln^3(e^{2t} + 1)$

v. $f(x) = (x-1)^3(3x-2)^4$

vi. $f(x) = 3x^2e^x - \eta\mu x \ln x$

5. Να βρείτε τη δεύτερη παράγωγο των συναρτήσεων:

i) $f(x) = \frac{3x-1}{2x+1}$

ii) $f(x) = (2x-1)\ln(2x-1)$

